

Rammeaftale for centralbiblioteksvirksomhed 2016-2019

Rammeaftalen mellem Kulturstyrelsen på den ene side og Roskilde Kommune på den anden side fastlægger mål for Roskilde Biblioteks centralbiblioteksvirksomhed i aftaleperioden og de vilkår, der politisk gives herfor.

Denne rammeaftale gælder centralbiblioteksvirksomhed i henhold til Lov om biblioteksvirksomhed, Lov nr. 340, af 17. maj 2000, §§ 9 – 12.

Ifølge § 11 indgår Kulturministeriet aftale om centralbiblioteksvirksomheden med den kommune, hvis folkebibliotek skal varetage denne funktion. Med hjemmel i finansloven varetager Kulturstyrelsen forhandling og indgåelse af aftale om centralbiblioteksvirksomheden på vegne af Kulturministeriet.

Rammeaftalen er indgået efter forudgående drøftelse med aftagerbibliotekerne.

Aftalen omfatter følgende:

Kapitel 1: Mission, vision og strategi

Kapitel 2: Opgaver og mål

2.1: Materialeoverbygning

2.2: Kompetenceudvikling

2.3: Koordinering, facilitering og faglig sparring

Kapitel 3: Kørsel / sortering

Kapitel 4: Øvrige forpligtigelser

Kapitel 5: Bevillinger knyttet til aftalen

Kapitel 6: Kontraktforhold, resultatvurdering og revision

Kapitel 1: Mission, vision og strategi

1.1 Mission

'Centralbiblioteket virker som overcentral for folkebibliotekerne ved at søge at fremskaffe materiale, i det omfang folkebibliotekerne ikke selv råder over materialet.' (§9) Derudover har Centralbiblioteket opgaver 'der tager sigte på regional samordning inden for et afgrænset geografisk område og på at styrke den faglige kompetence i bibliotekerne.' (§11, stk. 2)

1.2 Vision

Centralbibliotekerne udbreder den statslige strategi med det formål at understøtte kvaliteten og videreudviklingen af det moderne folkebibliotekstilbud til gavn for alle landets borgere.

Samfundets udvikling og demokratiet bygger på dygtige og initiativrige borgere. Biblioteker understøtter og styrker borgernes handlekraft i forhold til at fungere i et samfund under konstant forandring.

Centralbibliotekerne understøtter bibliotekerne i denne proces og styrker bibliotekernes handlekraft.

1.3 Strategi

Centralbibliotekerne varetager den aftalte vifte af opgaver og ydelser, der kan forandre sig efter behov.

Det skal ske ved at:

- sætte ambitiøse og prioriterede mål for centralbiblioteksopgaverne
- de kompetencer, der er i folkebibliotekerne, udvikles og bedst muligt bringes i spil
- centralbibliotekerne har et tæt samarbejde med henblik på at løse opgaven kvalificeret og effektivt
- fællesskabet mellem folkebibliotekerne opretholdes og styrkes, så sammenhængskraften sikres
- Kulturstyrelsen og centralbibliotekerne sikrer udbredelsen af de statslige initiativer og politikker til det kommunale niveau og understøtter at de sættes i spil på bedst mulig vis
- Kulturstyrelsen og Centralbibliotekerne forpligter sig til at synliggøre og kommunikere ydelserne over for folkebibliotekerne.

Kapitel 2: Opgaver og mål

2.1 Materialeoverbygning

Centralbibliotekets opgave er at anskaffe og vedligeholde en overbygningssamling af faste og elektroniske materialer, herunder bøger, tidsskrifter, lydbøger, cd'er, dvd'er, multimedier, e-bøger, elektroniske musik- og tekstlicenser og andre egnede materialer, der kan supplere folkebibliotekerne med de materialer, som borgerne efterspørger, og som det ikke kan forventes at det enkelte folkebibliotek selv kan købe.

Centralbiblioteket understøtter og udvikler det nationale lånesamarbejde.

I rammeaftalens løbetid skal den fysiske materialeoverbygning fortsat have strategisk opmærksomhed og vægt. Der skal derfor være en balanceret fordeling i indkøb af bøger og andre materialer til sikring af et rimeligt niveau for bogligt materiale.

I samarbejde med DDB formidler centralbibliotekernes ambassadørnetværk de elektroniske tekstlicenser til bibliotekerne og de biblioteksansatte i regionerne. Desuden forventes det at centralbiblioteket følger udviklingen i nye medier.

I aftalens løbetid

- udvikles, rationaliseres og effektiviseres materiale/medieforsyningen på en måde, så materialeoverbygningen til stadighed understøtter de enkelte bibliotekers behov og er opdateret til nutidige forhold
- afprøves modeller for digital overbygning i samarbejde med relevante parter

For ovenstående har centralbiblioteket følgende mål:

Mål 2016-2019

- I første del af aftaleperioden udvikles og implementeres en best practice for indkøb og klargøring af materialer. Endvidere udvikles i første halvdel af aftaleperioden en best practice for fremfinding, udlån og aflevering, som implementeres i anden halvdel af aftaleperioden. Dette iværksættes ud fra et ønske om at rationalisere den samlede centralbiblioteksvirksomhed og samtidig opretholde det samme kvalitetsniveau. Rationaliseringen medfører, at der for hvert af budgetårerne 2017-2019 i centralbibliotekernes samlede bevilling flyttes 1 % fra personaleomkostninger til indkøb af materialer
- Folkebibliotekerne tilbydes understøttelse af administrative rutiner til indkøb af materialer med henblik på at frigive ressourcer til andre områder eksempelvis formidling i bibliotekerne. På længere sigt arbejdes der mod, at der kan købes mere effektivt ind, når der er et kendskab til behovet for udenlandske materialer på landsplan
- Der iværksættes et afklaringsarbejde vedr. definitionen af digital overbygning. Herunder sammenhængen mellem overbygning og Kulturstyrelsens tilskud. For at løfte dette iværksættes en række forsøg i aftaleperioden. Dette sker i tæt samarbejde med Kulturstyrelsen, Danskernes Digitale Bibliotek og Statsbiblioteket m.fl. Målet er, at der i sektoren med udgangen af 2019 er øget klarhed over de både politiske, økonomiske og praktiske muligheder der er på området, og at en række projekter er gennemført.

2.2 Kompetenceudvikling

Kompetenceudviklingsaktiviteterne tilbydes som kurser, temadage, seminarer, workshops eller lignende. Indholdet udvikles i dialog med bibliotekerne i betjeningsområdet, med de øvrige centralbiblioteker og med Kulturstyrelsen og ligger indenfor områderne: faglig opgradering, nye faglige områder, aktuelle metoder og værktøjer samt aktiviteter i forhold til særlige målgrupper og nye teknologier.

Centralbiblioteket organiserer sig, så det kan agere hurtigt på aktuelle udfordringer for folkebibliotekerne og etablere længerevarende udviklingsforløb for biblioteksansatte for at sikre forankringen af regionale, statslige og nationale initiativer.

2.2.1 Regional kompetenceudvikling

Den regionale forankring og tilpasning i udrulningen af kompetenceudviklingstilbud skal forsat kunne finde sted.

Mål 2016-2019

- Via kompetenceudvikling at være drivkraften i at områdets medarbejdere har den nødvendige viden, færdigheder og forståelse for at kunne løse opgaverne i et moderne bibliotek
- Via kompetenceudvikling at give regionens biblioteker innovationskraft til at udvikle og eksekvere lokale strategier, samt at kunne medvirke til at understøtte eksekveringen af regionale og nationale strategier
- At sikre at Roskilde centralbiblioteks kompetenceudviklingstilbud er relevante og eftertragtede blandt regionens biblioteker
- At kunne matche de behov bibliotekerne har og være i stand til at justere og løbende tilbyde kurser, læringsforløb og dermed tilbyde en mere fleksibel kompetenceudvikling

2.2.2 National kompetenceudvikling

Centralbiblioteket udvælger i samarbejde med de øvrige centralbiblioteker og Kulturstyrelsen årligt i kontraktperioden ét fælles indsatsområde, hvor alle folkebiblioteker i Danmark skal tilbydes kompetenceudviklingsaktiviteter.

Centralbibliotekerne kan desuden i samarbejde med de øvrige centralbiblioteker og Kulturstyrelsen vælge et til to aktuelle indsatsområder, der varetages af 1-2 centralbiblioteker og udbydes nationalt.

Centralbibliotekerne sikrer forsat udbredelsen af statslige strategier til folkebibliotekerne ved hjælp af målrettede kompetenceudviklingsindsatser.

National kompetenceudvikling			
Årlig fælles indsats på baggrund af fælles prioritering (Varetages af alle CB'er)	Årlig aktuel indsats på baggrund af behovsanalyse (Varetages af 1-2 efter kompetencer og ressourcer)	Årlig aktuel indsats på baggrund af efterspørgsel fra folkebiblioteker (Varetages af 1-2 CB'er efter kompetencer og ressourcer)	Statslige initiativer ad hoc (Varetages af alle CB'er)

Mål 2016-2019

Den nationale kompetenceudvikling skal udbyde relevante kompetenceudviklingsindsatser af høj kvalitet. Indsatserne skal sikre fælles udviklingstræk for folkebibliotekssektoren og sætte fokus på væsentlige temaer for folkebibliotekerne, ved at understøtte et fælles vidensniveau og at medarbejdere har de faglige og metodiske kompetencer, der er en forudsætning for at udvikle folkebibliotekerne.

2.3 Koordinering, facilitering og faglig sparring

Centralbiblioteket skaber forudsætningerne for udviklingsamarbejde, koordinering, fælles faglig idéudvikling og videndeling mellem folkebibliotekerne i betjeningsområdet.

Centralbibliotekerne bidrager til, at de gode ideer og erfaringer fra folkebibliotekerne udbredes med henblik på videreudvikling af kerneopgaver og tilpasning til nye samfundstendenser.

Centralbiblioteket sikrer endvidere, at der kan gennemføres fælles initiativer i regionen som f.eks. formidlingsaktiviteter, undersøgelser og benchmarking.

Centralbiblioteket understøtter og koordinerer initiativer til nye samarbejder og tværkommunale samarbejdsaftaler, systemudvikling, samarbejde mellem folke- og forskningsbiblioteker og lignende aktiviteter.

Centralbiblioteket yder sparring generelt i forhold til alle faglige spørgsmål samt i forhold til projekter, udviklingsopgaver, særlige indsatsområder og aktuelle biblioteksorganisatoriske udfordringer.

Mål 2016-2019

Det overordnede mål er i dialog med regionens biblioteker at sætte fokus på netop de tiltag, der giver en koordinering, facilitering og faglig sparring af høj kvalitet, der understøtter dem i aktuelle processer, forandringer eller beslutninger.

Kapitel 3: Kørsel / sortering

Centralbibliotekerne fungerer som knudepunkter i den nationale kørselsordning. Knudepunkterne varetager lokalt en række administrative opgaver i kørselsordningen, som er aftalt i kontrakten med kørselsordningens leverandør, og skal understøtte at kørselsordningen fungerer optimalt i virkeområdet.

Herning, Odense og Aalborg knudepunkter varetager sorteringen af materialer til den nationale rute og de regionale ruter. Leverandøren varetager sorteringen for de øvrige knudepunkter.

Kapitel 4: Øvrige forpligtigelser

Centralbiblioteket er proaktivt i samarbejde og samarbejdsaftaler med Kulturstyrelsen, andre overbygningbiblioteker, centre for undervisningsmidler og andre relevante institutioner.

Kulturstyrelsen kan indhente statistiske oplysninger fra centralbiblioteket til brug for undersøgelser m.v.

Kapitel 5: Bevillinger knyttet til aftalen

Staten afholder udgiften til centralbiblioteksvirksomheden. Statens samlede bevilling til centralbibliotekerne fastsættes på de årlige finanslove. Kulturstyrelsen fastsætter og udbetaler tilskuddet til centralbiblioteket ud fra aftalte objektive og aktivitetsafhængige kriterier. Tilskuddet udbetales forud i månedsvise rater.

Kulturstyrelsen udarbejder årligt et tillæg til kontrakten alene omfattende økonomien og tilskuddet til centralbiblioteket.

Centralbiblioteket opstiller på baggrund af Kulturstyrelsens tillæg et årligt budget for overbygningsopgaverne som bilag til kontrakten.

Kontraktperiodens tilskud beregnes ud fra forslaget til finanslov det følgende år, og størrelsen er udtryk for Kulturstyrelsens forventede tilskud til de omfattede aktiviteter i aftaleperioden på baggrund af de love og tilskudsregler, der er gældende ved aftaleindgåelsen. Kulturstyrelsen tager forbehold for størrelsen af det endelige tilskud i forhold til den endelige vedtagelse af de årlige finanslove i kontraktperioden.

Hvis Finansministeriet og Kulturministeriet, i forbindelse med den årlige forhandling om rammerne for finanslovsforslaget, gennemfører dispositionsbegrænsninger eller regulære besparelser, der berører denne kontrakt, vil der ske en reduktion af tilskuddet. Reduktionen beregnes forholdsvis til besparelsen i finanslovsbevillingen.

Tilskuddet til centralbiblioteksvirksomheden modsvarer i rammeaftalens periode af en kommunal finansiering af det folkebibliotek, som varetager centralbiblioteksvirksomheden.

Hvis kommunen i aftaleperioden reducerer det kommunale biblioteksbudget væsentligt, skal dette umiddelbart meddeles Kulturstyrelsen.

Kapitel 6: Kontraktforhold, resultatvurdering og revision

Rammeaftalen træder i kraft den 1. januar 2016 og løber indtil den 31. december 2019, hvor den ophører, med mindre andet aftales. Efter enighed mellem parterne kan rammeaftalen justeres og der kan tilføjes yderligere opgaver i perioden.

Centralbiblioteket har pligt til løbende at orientere Kulturstyrelsen om forhold af væsentlig relevans for kontraktforholdet.

Rammeaftalen suppleres af en strategi der beskriver, hvordan centralbiblioteket vil opfylde målsætningerne.

6.1 Resultatvurdering og revision

Centralbiblioteket skal sikre åbenhed og gennemsigtighed med hensyn til institutionens resultater og virksomhed. Som led heri rapporterer centralbiblioteket om opnåede resultater og opfyldelse af målene efter de til enhver tid gældende regler og retningslinjer. Rapport og regnskab skal være Kulturstyrelsen i hænde senest den 1. juni hvert år i rammeaftalens løbetid. Rapporteringen drøftes med Kulturstyrelsen og danner sammen med strategien grundlag for styrelsens resultatopfølgning ved et årligt virksomhedsmøde mellem centralbiblioteket og Kulturstyrelsen.

6.2 Misligholdelse

Hvis centralbiblioteket ikke overholder sine forpligtelser, herunder tilsidesætter sine forpligtelser vedrørende leverance af materialer og tjenesteydelser i henhold til kontrakten, kan Kulturstyrelsen tilbageholde udbetaling af driftstilskuddet med øjeblikkelig varsel. Misligholdelse af kontrakten vil kunne få konsekvenser for de fremtidige aftaler om centralbiblioteksvirksomheden.

6.3 Opsigelse

Opsigelse af aftalen vil kunne ske med virkning fra det første fulde finansår efter at opsigelsen har fundet sted. Opsigelsen skal varsles minimum et halvt år inden næste 1. januar.

København, den 5/12 2015

Vicedirektør Morten Lautrup-Larsen, Kulturstyrelsen

København, den 6/12 2015

Vicebibliotekschef Peter Høybye, Roskilde Kommune

Bilag og tillæg til kontrakten

- Strategi for centralbiblioteksvirksomheden i Roskilde
- Årligt tillæg til kontrakten alene omfattende økonomien og tilskuddet til centralbiblioteket fra Kulturstyrelsen
- Årligt budget for overbygningsopgaverne fra centralbiblioteket
- Årlig brugerundersøgelse blandt aftagerbibliotekerne
- Kommissorium for udvikling af materialeoverbygningen
- Kommissorium for kompetencenetværk